

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

Lege cadru privind descentralizarea

PARLAMENTUL ROMÂNIEI adoptă prezenta lege:

Capitolul 1 Principii generale

Art. 1. – Prezenta lege reglementează principiile fundamentale și regulile generale, precum și cadrul instituțional pentru desfășurarea procesului de descentralizare administrativă și financiară în România.

Art. 2. – În înțelesul prezentei legi, descentralizarea reprezintă procesul transferului de autoritate și responsabilitate administrativă și financiară de la nivel central la nivel local.

Art. 3. – Procesul de descentralizare se desfășoară în beneficiul cetățeanului prin întărirea puterii și rolului administrației publice locale în scopul dezvoltării economico – sociale a unităților administrativ-teritoriale.

Art. 4. – Principiile pe baza cărora se desfășoară procesul de descentralizare în România sunt următoarele:

- a) garantarea egalității cetățenilor în fața autorităților administrației publice locale;
- b) garantarea calității serviciilor publice oferite cetățenilor de către autoritățile administrației publice, independent de locul de rezidență al acestora;
- c) stimularea competiției ca mijloc de creștere a eficienței serviciilor publice;
- d) exercitarea competențelor de către autoritățile administrației publice locale situate pe nivelul administrativ cel mai apropiat de cetățean potrivit principiului subsidiarității;

- e) asigurarea unui echilibru între descentralizarea administrativă și descentralizarea financiară la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale;
- f) transparența actului decizional bazat pe accesul cetățenilor la informația publică și participarea acestora la luarea deciziei;
- g) asigurarea descentralizării financiare bazate pe reguli clare și transparente cu privire la calculul resurselor financiare alocate unităților administrativ-teritoriale.

Art. 5. – Unitățile administrativ-teritoriale se administrează în mod autonom de către consiliile locale, consiliile județene și Consiliul General al Municipiului București care dispun de autoritate deliberativă și de către primari care dispun de autoritate executivă pentru exercitarea competențelor lor.

Art. 6. – (1) Autoritățile administrației publice locale beneficiază de dreptul la experiment.

(2) În exercitarea dreptului la experiment, autoritățile administrației publice locale pot organiza, pe durată determinată, centre pilot pentru implementarea deciziilor cu privire la descentralizarea anumitor competențe de la nivel central la nivel local, înainte de generalizarea acestora la nivel național prin Legea descentralizării privind responsabilitățile locale.

Art. 7. – În relațiile dintre autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și între autoritățile administrației publice locale nu există raporturi de subordonare, potrivit legii.

Art. 8. – Cetățenii cu drept de vot, locuitori ai unei unități administrativ-teritoriale pot solicita, în condițiile prevăzute de lege, înscrierea pe ordinea de zi a ședinței consiliului local, consiliului județean sau a Consiliului General al Municipiului București a unei probleme ce intră în competența acestora.

Art. 9. – La inițiativa autorităților administrației publice locale, pentru probleme de interes deosebit din unitățile administrativ-teritoriale pot fi consultați locuitorii, prin referendum local, în condițiile legii.

Capitolul II

Repartizarea competențelor autorităților administrației publice locale

Secțiunea 1

Comunele și orașele

Art. 10. – (1) Consiliul local are inițiativă și hotărăște, în condițiile legii, în problemele de interes local.

(2) Consiliul local exercita competențele prevăzute de lege.

(3) Aceste competențe vor fi completate prin legea descentralizării privind responsabilitățile locale.

Art. 11. – (1) Primarul este șeful administrației publice locale și îndeplinește o funcție de autoritate publică.

(2) Primarul reprezintă comuna sau orașul în relațiile cu alte autorități publice, cu persoanele fizice sau juridice române sau străine, precum și în justiție.

(3) Primarul asigură respectarea actelor normative la nivel local.

(4) Cazurile în care primarul are nevoie de un mandat special vor fi stabilite prin lege.

Art. 12. – Primarul aplică hotărârile consiliului local și îndeplinește atribuțiile ce-i revin potrivit legii, soluționând operativ problemele curente ale colectivității în cadrul căreia este ales.

Art. 13. – (1) Primarul asigură ordinea publică și siguranța locuitorilor, prin intermediul poliției, jandarmeriei, pompierilor și unităților de protecție civilă, care au obligația să răspundă solicitărilor sale.

(2) Primarul îndrumă, supraveghează și controlează activitatea Poliției Comunitare, în condițiile legii.

Secțiunea a 2- a Județele

Art. 14. – (1) Consiliul județean are inițiativă și hotărăște, în condițiile legii, în problemele de interes județean.

(2) Consiliul județean exercită competențele prevăzute de lege.

(3) Aceste competențe vor fi completate prin legea descentralizării privind responsabilitățile locale.

Art. 15. – Președintele consiliului județean asigură aducerea la îndeplinire a hotărârilor consiliului județean și îndeplinește atribuțiile stabilite prin lege.

Secțiunea a 3- a Municipiul București

Art. 16. – (1) Consiliul General al Municipiului București și consiliile locale ale sectoarelor municipiului București au inițiativă și hotărăsc în problemele de interes pentru municipiul București, respectiv pentru sectoarele acestuia, exercitând în acest sens atribuțiile stabilite de lege.

(2) Primarul general al municipiului București asigură aducerea la îndeplinire a hotărârilor Consiliului General al Municipiului București și îndeplinește atribuțiile stabilite de lege.

(3) Primarii sectoarelor municipiului București asigură aducerea la îndeplinire a hotărârilor consiliilor locale de sector și îndeplinesc atribuțiile stabilite de lege.

(4) Atribuțiile consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București și ale Consiliului General al municipiului București vor fi revizuite prin Legea capitalei și a marilor aglomerări urbane.

Capitolul III.

Cooperarea între autoritățile administrației publice locale

Art. 17. – (1) Autoritățile administrației publice locale de la nivelul comunelor, orașelor și județelor pot decide, în mod liber, constituirea unor organisme de cooperare între unități administrativ-teritoriale și să le încredințeze o parte din competențele lor.

(2) În cazul asocierii mai multor autorități ale administrației publice locale, una dintre acestea poate exercita un rol de coordonare în ceea ce privește interesele comune, în condițiile acordului care a intervenit între ele și ale prevederilor legale. Condițiile legale pentru realizarea acestor asocieri vor fi stabilite prin Legea privind cooperarea dintre autoritățile administrației publice locale.

Art. 18. – Comunele, orașele și județele pot angaja acțiuni de cooperare descentralizată în cadrul relațiilor lor internaționale, cu respectarea procedurilor de avizare din partea autorităților centrale de resort.

Capitolul IV

Derularea procesului de descentralizare

Art. 19. – Regulile pe baza cărora se desfășoară procesul de descentralizare în România sunt:

- a) descentralizarea competențelor de la nivel central la nivel local se face etapizat; etapele procesului de descentralizare sunt prevăzute în Strategia actualizată a Guvernului României pentru accelerarea reformei în administrația publică;
- b) crearea structurilor tehnice specifice pentru realizarea și monitorizarea fiecărei etape din cadrul procesului de descentralizare, potrivit art. 20;
- c) stabilirea măsurilor în cadrul fiecărei etape a procesului de descentralizare numai după analiza rezultatelor etapei anterioare. Analizele și rezultatele sunt discutate public la nivelul autorităților administrației publice locale și al structurilor asociative ale acestora, implicate în procesul de descentralizare;

- d) desfășurarea unor faze pilot pentru implementarea deciziilor cu privire la descentralizarea anumitor competențe de la nivel central la nivel local, înainte de generalizarea acestora la nivel național;
- e) monitorizarea rezultatelor fiecărei măsuri luate în procesul de descentralizare pe baza unui sistem de indicatori de performanță elaborat de structurile prevăzute la lit. b) și aprobat prin hotărâre a Guvernului.

Art. 20. – Pentru realizarea și monitorizarea procesului de descentralizare, se înființează structuri tehnice specifice la nivel ministerial, interministerial, județean și interjudețean.

- a) Comitetul tehnic interministerial condus de ministrul administrației și internelor în calitate de coordonator al reformei administrației publice, asistat din punct de vedere tehnic de Unitatea Centrală pentru Reforma Administrației Publice, care asigură coordonarea și managementul procesului de descentralizare;
- b) Grupurile de lucru pentru descentralizarea competențelor constituite la nivelul fiecărui minister și al celorlalte autorități ale administrației publice centrale, prin ordin al ministrului sau al conducătorului acestora;
- c) Comitetul tehnic județean pentru descentralizare constituit la nivelul fiecărui județ care va efectua analize de impact și propuneri cu privire la descentralizarea anumitor competențe; comitetele județene pentru descentralizare participă la negocierile directe privind transferul de competente și responsabilități de la nivel central la nivel local;
- d) Comitetele tehnice județene se pot constitui în Comitete interjudețene care se întrunesc, ori de câte ori este necesar, la solicitarea expresă a acestora, în cazul în care există o problemă comună la nivelul mai multor județe.

Art. 21. – Modul de funcționare și atribuțiile structurilor prevăzute la art. 20 vor fi stabilite, prin hotărâre a Guvernului, în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art. 22. – Guvernul organizează în ultimul semestru al fiecărui an un forum pe tema descentralizării împreună cu structurile asociative ale autorităților locale.

Art. 23. – Guvernul supune în fiecare an Parlamentului un raport privind implementarea măsurilor de descentralizare.

Capitolul V

Dispoziții financiare

Art. 24. – Autoritățile administrației publice locale beneficiază de resurse financiare de care dispun în mod liber, pentru exercitarea competențelor ce le revin potrivit legii.

Art. 25. – Impozitele și taxele locale se stabilesc de consiliile locale, consiliile județene, Consiliul General al Municipiului București, după caz, în limitele și în condițiile legii.

Art. 26. – Veniturile bugetelor unităților administrativ-teritoriale se constituie, potrivit legii, din:

- a) venituri proprii;
- b) sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat;
- c) subvenții primite de la bugetul de stat sau de la alte bugete;
- d) alte venituri;
- e) donații și sponsorizări.

Art. 27. – (1) Cheltuielile bugetare au destinație precisă și limitată și sunt determinate de autorizările conținute de legi specifice și în legile bugetare anuale.

(2) Cheltuielile bugetare se înscriu și se aprobă în buget pe categorii de cheltuieli grupate după natura economică și destinația acestora.

Art. 28. – Veniturile și cheltuielile bugetare se înscriu într-un singur document pentru a se asigura utilizarea eficientă și monitorizarea fondurilor publice locale.

Art. 29. – Veniturile proprii și alte venituri ale autorităților administrației publice locale reprezintă, pentru fiecare nivel al administrației publice locale, o parte determinantă din veniturile bugetului general al unităților administrativ-teritoriale, în condițiile legii.

Art. 30. – Orice transfer de competențe între stat și autoritățile locale este însoțit de asigurarea resurselor echivalente celor destinate anterior exercitării acestor competențe.

Art. 31. – (1) Descentralizarea financiară operează pe baza unor mecanisme de echilibrare financiară vizând asigurarea egalității între autoritățile locale de același nivel.

(2) Sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale se repartizează pe județe în funcție de criterii aprobate prin lege

Capitolul VI

Dispoziții finale

Art. 32. – Prezenta lege intră în vigoare în 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României.